

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csr/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208836
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8817208836.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v právnej veci žalobcu: F. N., I.. XX. XX. XXXX, G. Z. E. XXX, XXX XX E., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, zriadeným záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie, so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, IČO: 45 745 595, vydaný pod spisovou značkou SR00815/16 zo dňa 11.10.2016.

Žalobkyni priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 28.11.2017 domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, zriadeným záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie, so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, IČO: 45 745 595, vydaným pod spisovou značkou SR00815/16 zo dňa 11.10.2016, ktorým ju zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 930,00 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 930,00 eur od 26.2.2016 do zaplatenia, zákonného úroku vo výške 6 % ročne zo sumy 930,00 eur od 30.8.2016 do zaplatenia a náhradu trov rozhodcovského konania vo výške 271,92 eur.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 13.11.2017 jej bolo doručené Upovedomenie o začatí exekúcie, sp.zn. EX 5004/17 zo dňa 31.10.2017 v prospech žalovaného na základe vykonateľného exekučného titulu -Rozsudok rozhodcovského súdu č. k. SR 00815/16, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., IČO: 25922761 dňa 11.10.2016, zápisnice spísanej pred súdnym exekútorom č. EX 5004/17 zo dňa 01.02.2017 na vymoženie pohľadávky 916,40 eur a príslušenstva pohľadávky, poverenia na vykonanie exekúcie č. 5713*075140 zo dňa 28.09.2017, ktoré vydal Okresný súd Vranov nad Topľou, a to na zaplatenie pohľadávky 3.091,65 eur. Žalobkyňa považuje rozhodcovskú zmluvu, uzatvorenú medzi ňou a žalovaným dňa 13.10.2015 za neplatnú. Žalobkyňa uzatvorila som so žalovaným dňa 13.10.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 802103519, na základe ktorej jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 500,00 eur (ďalej ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“). Žalobkyňa zaviazala sa uhradiť poskytnutý úver v desiatich mesačných splátkach vo výške 87,00 eur. Súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola aj zmenka, ktorú žalobkyňa podpísala spolu so zmluvou o úvere, dňa 13.10.2015. Žalobkyňa súčasne so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere so

žalovaným uzavrela aj Rozhodcovskú zmluvu. Ako spotrebiteľ bola pri vyjednávaní zmluvy v slabšej pozícii a nemala možnosť ovplyvniť obsah uzatváraanej zmluvy a rozhodcovskú zmluvu si osobitne nevyjedнала, ale bola povinná celú zmluvu prijať bez možnosti do nej zasiahnuť. Rozhodcovská zmluva je neplatná, nakoľko sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uzavretá rozhodcovská zmluva totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, nakoľko síce zdanlivo umožňuje riešiť spory vzniknuté medzi účastníkmi zmluvy pred stálym rozhodcovským súdom alebo pred všeobecným súdom, avšak výber ponecháva na žalujúcej zmluvnej strane. Záleží teda len na rozhodnutí žalujúcej strany, v tomto prípade žalovaného, či podá žalobu na rozhodcovskom súde, ktorý je v prípade jednostranného rozhodnutia žalovaného ako dodávateľa oprávnený vo veci konať. Napriek zdanlivej možnosti výberu medzi konaním na rozhodcovskom súde a všeobecnom súde, teda uzatvorená rozhodcovská zmluva reálne neumožňuje spotrebiteľovi vybrať si, resp. rozhodnúť o súde, ktorý bude jeho spor s dodávateľom prejednávať a v prípade, že dodávateľ podá žalobu na rozhodcovskom súde, mu ukladá povinnosť podrobiť sa konaniu na rozhodcovskom súde. Uvedené dojednanie je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Navyše, rozhodcovská zmluva nebola medzi žalobkyňou a žalovaným osobitne vyjednaná, hoci aj bola vyhotovená vo forme samostatnej rozhodcovskej zmluvy. Uvedená rozhodcovská zmluva predstavuje formulárovú zmluvu, do ktorej žalovaný len doplnil identifikačné údaje žalobkyne a číslo a dátum uzatvorenia zmluvy. Celý ostatný text zmluvy bol vopred pripravený žalovaným na predtlačenom formulári, obsah zmluvy preto nemala žalobkyňa možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, zmluva bola uzatváraná spolu so zmluvou o úvere, teda v rámci balíka zmlúv. Keďže rozhodcovská zmluva, z ktorej si rozhodcovský súd odvodzoval právomoc vo veci konať, je absolútne neplatným právnym úkonom, žalobkyňa som toho názoru že rozhodcovský súd nemal právomoc konať vo veci a ním vydaný rozsudok je nulitným právnym aktom, ktorý nespôsobuje právne účinky. Žalobkyňa mám za to, že zmluva uzavretá medzi ňou a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere neobsahuje výšku splátok istiny z úveru, výšku splátok úrokov z úveru, neobsahuje údaj o RPMN. Vzhľadom na absenciu uvedených náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere by mal byť považovaný úver za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov. Zmluva o spotrebiteľskom úvere ako aj Všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú súčasťou zmluvy, sú napísané malým písmom a voľným okom sú úplne nečitateľné, zmluva neobsahuje ani presné termíny mesačných splátok, zmluva neobsahuje výšku úrokovej sadzby, v zmluve nie je presne určený termín splatnosti poslednej splátky úveru, za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje celý bod 04. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je dojednanie Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v bode 05. „Dlžník je povinný v prípade porušenia svojich zmluvných povinností uhradiť veriteľovi pokutu vo výške 312 eur“. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Výška poplatku za upomienku je nie len v rozpore s ustanoveniami na ochranu práv spotrebiteľa, ale aj proti dobrým mravom, keďže výška tohto poplatku nie je ničím odôvodnená, niekoľkonásobne prevyšuje poštovné, ktoré oprávnený v skutočnosti zaplatil. Problémová pokuta umožňuje privodenie zjavne absurdných situácií, napríklad pre dlh 1 eur narastie dlh o stovky eur, pretože výška pokuty je pevne daná. RPMN z uvedeného úveru je vo výške 221,41 %. Uvedená odplata výrazne prevyšuje odplatu obvyklú na finančnom trhu za spotrebiteľský úver. Predmetná zmluva o úvere je v celom rozsahu pre rozpor s viacerými ustanoveniami zákona a s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Uvedené skutočnosti nasvedčujú tomu, že rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných predpisov na ochranu spotrebiteľa. Žalobkyňa z tohto dôvodu podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 45 ods. 1 písm. i) a písm. 1 zákona č. 355/2014 Zb. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

3. Žalovaný žiadal žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť, a to z dôvodu jej nedôvodnosti. Namietal, že v danej veci sa nejedná o vzťah spotrebiteľský, preto namietal lehotu na podanie samotnej žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Rozhodcovským rozsudkom sp.zn. SR00815/16 zo dňa 11.10.2016, rozhodcovskou zmluvou z 13.10.2015, zmluvou o úvere zo dňa 13.10.2015 a všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, splátkovým kalendárom z 13.10.2015, zmenkou vystavenou 13.10.2015 č. 802103519, písomným vyjadrením žalovaného z 27.6.2018 s prílohami, a to poverením č. 5713075140 z 28.9.2017 a zmluvou o úvere z 13.10.2015, písomným

podaním žalovaného z 5.8.2019 a z 13.11.2019, písomnými podaniami žalobkyne z 25.10.2018 a z 15.8.2019, exekučným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 10Er/161/2017 a z neho bola oboznámená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, zmenka na čl. 4 exekučného spisu, rozhodcovská zmluva zo dňa 13.10.2015, zmluva o úvere z 13.10.2015, všeobecné podmienky poskytnutia úveru, rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 00815/16 zo dňa 11.10.2016 s vyznačenou doložkou právoplatnosti dňa 7.11.2016 a vykonateľnosti dňa 10.11.2016, upovedomenie o začatí exekúcie a doručenka o doručení upovedomenia o začatí exekúcie, námietky proti exekúcii spolu s obálkou, z ktorej je zrejmý deň podania námietok na poštovú prepravu a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 13.10.2015, č. 802103519 sa veriteľ Pohotovosť s.r.o., zaviazal pri podpise zmluvy poskytnúť žalobkyňi úver bez zbytočného odkladu po podpise zmluvy vo výške 500 eur a žalobkyňa sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 370 eur a zaplatiť celkovú čiastku 870,- eur v 10 mesačných splátkach po 87,- eur počnúc dňom 21.11.2015. Finančné prostriedky mali byť použité dlžníkom na výkon podnikania. V zmluve je uvedené aj IČO dlžníka 47 830 077.

6. Podľa splátkového kalendára z 13.10.2015 mali byť splátky v sume 87,- eur mesačne uhrádzané dlžníkom od 21.11.2015 do 21.8.2016.

7. Dňa 13.10.2015 strany sporu uzatvorili aj Rozhodcovskú zmluvu, pripravenú na predtlačí žalovaného, kde bolo dopísané len označenie dlžníka (žalobkyne), číslo úverovej zmluvy, dátum a podpisy. Dôsledkom uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy je, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 802103519 uzatvorenej dňa 13.10.2015 vrátane sporov o jej platnosti výklad alebo zrušenie, alebo spory, ktoré vzniknú na základe tejto zmluvy, alebo spory ktoré vzniknú z právnych vzťahov, ktoré zabezpečujú záväzky z tejto zmluvy budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom, podľa jeho vnútorných predpisov, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu. V zmysle bodu 2 Článku II zmluvy, pokiaľ niektorá zo zmluvných strán podá žalobu na príslušnom všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvážajúcu podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovským súdom sa na účely tejto zmluvy rozumie Stály rozhodcovský súd so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, zriadeným záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie, so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, IČO: 45 745 595 (Článok I - Základné ustanovenia). V čl. II. bod 3 rozhodcovskej zmluvy je uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že ktorákoľvek zo zmluvných strán má právo odstúpiť od tejto zmluvy aj bez uvedenia dôvodu , a to v lehote 10 dní od uzatvorenia tejto zmluvy. Odstúpenie od zmluvy musí byť v písomnej forme doručené v uvedenej lehote druhej zmluvnej strane.

8. Rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, zriadeným záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie, so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, IČO: 45 745 595, vydaným pod spisovou značkou SR00815/16 zo dňa 11.10.2016 žalobkyňa (v rozsudku uvádzaná ako žalovaný bola zaviazaná uhradiť spoločnosti POHOTOVOSŤ, s r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 95 Bratislava, IČO: 35 807 598 sumy vo výške 930,00 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 930,00 eur od 26.2.2016 do zaplataenia, zákonný úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 930,00 eur od 30.8.2016 do zaplataenia a náhradu trov rozhodcovského konania vo výške 271,92 eur, a to v mesačných splátkach po 120,- eur pod následkom straty výhody splátok.

9. V odôvodnení predmetného rozhodcovského rozsudku bolo uvedené, že Stály rozhodcovský súd považuje žalobu za dôvodnú. Stály rozhodcovský súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol zmenkový záväzkový vzťah na základe Zmenky, vyplnenej v súlade s Dohodou o vyplnení zmeniek, ktorá je právnym titulom uplatneného nároku žalobcu v tomto rozhodcovskom konaní. Stály rozhodcovský súd zároveň uviedol že žalovaný žiadnym spôsobom nenamietal zmenkovo právny vzťah a túto jeho činnosť nemôže suplovať stály rozhodcovský súd. Keďže žalovaný zostal v priebehu konania nečinný, Stály rozhodcovský súd posúdil uvedenú vec podľa hľadísk a dôkazných prostriedkov vyššie obsiahnutých a rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

10. Ako vyplynulo z predloženej zmenky k zmluve č. 802103519, táto bola vystavená dňa 13. 10. 2015, ako vystaviteľ je v nej uvedená žalobkyňa a žalobca ako remitent. Zmenka bola vstavená na sumu 930,-eur s dátumom začiatku úročenia dňa 26. 2. 2016.

11. Žalovaný v písomnom podaní z 27.6.2018 uviedol, že z predloženej zmluvy o úvere jednoznačne vyplýva, že žalobca si predmetný úver bral za účelom výkonu podnikania. Žalobca vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon podnikania, a teda nie na svoju súkromnú potrebu. Žalovaný vzniesol námietku miestnej príslušnosti, namietal, že v danom prípade žalobcovi nemožno priznať postavenie spotrebiteľa a poukázal pri tom na § 28 a § 41 Civilného sporového poriadku. Žalovaný ako veriteľ uzavrel s dlžníkom ako fyzickou osobou - podnikateľom označeného IČO: 47 830 077 zmluvu o úvere č. 802103519. Z vyššie uvedeného je možné posudzovať vzťah ako obchodnoprávny a nie ako spotrebiteľský, nakoľko ide o zmluvný záväzok medzi dvomi podnikateľskými subjektmi. Nie je preto možné aplikovať na zmluvu o úvere ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, keďže o spotrebiteľa v tomto prípade nejde. Zmluvy sa posudzujú podľa Obchodného zákonníka, nakoľko boli uzatvorené medzi dvomi podnikateľskými subjektmi. Žalovaný poukázal, že žalobca prehlásenie, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania vlastnoručne podpísal, pričom tento prejav vôle je na prednej strane zmluvy o úvere a prehlásenie dlžníka je zrozumiteľne, určito a jasne uvedený hneď vedľa podpisu dlžníka. Žalovaný poukazuje že disponuje vlastnoručne podpísaním prehlásením dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na účel podnikania, a teda dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobcu. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/343/2013. Žalovaný sa zároveň domnieva, že ide o naplnenie čl. 5 CSP, teda o zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu. Nie je naplnená základná zásada CSP v zmysle čl. 8 CSP. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/196/2009 ako aj rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo/52/2010. Žalobca spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy riadne neodôvodnil a nepodložil relevantnými dôkazmi, pričom dôkazné bremeno v tomto prípade spočíva práve na jeho strane. Poukázal tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/353/2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4Obo/145/2007, rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: II. ÚS/38/2015 - 17. Dôležité teda je, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel žalobca finančné prostriedky naozaj použil. Žalovaný je povinný preukázať, na aký účel boli peňažné prostriedky poskytnuté. Žalovaný ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.2.2017, sp. zn. 14Co/975/2015, rozsudok Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 10Csr/2/2016, zo dňa 16.1.2017. Podľa judikatúry ESD dokonca nie je spotrebiteľom ani podnikateľ konajúci mimo rámca svojho podnikania (Rozhodnutie ESD zo dňa 14.03.1991, vo veci 361/89 (Di Pinto)). Žalovaný v tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Spolkovej republiky Nemecko zo dňa 22.12.2004, sp. zn.: VIII ZR 91/04 podľa ktorého: „Ak spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom, napr. preto, že inak by druhá strana spotrebiteľskú zmluvu neuzatvorila je potrebné takéto záväzok posudzovať jako obchod a nie jako spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko je treba chrániť dobrú vieru dodávateľa a dobrá viera je všeobecným princípom zmluvného práva.“ Úver si dlžník vzal za účelom podnikania, čím bol vyňatý spod pozitívneho vymedzenia pojmu spotrebiteľ. O spotrebiteľa ide jedine v tom prípade, ak si vzal úver na osobnú potrebu, a teda nie na účely podnikania či povolania. Z predmetnej definície spotrebiteľa jasne vyplýva, že z hľadiska určenia jeho statusu je rozhodujúce, na aký účel bol spotrebiteľský úver poskytnutý, a teda nie na aký účel boli poskytnuté peňažné prostriedky dlžníkom následne použité. Ak bol teda úver výlučne na základe vyhlásenia dlžníka poskytnutý na účel podnikania, nepôjde o spotrebiteľský úver. Nakoľko žalobca nemienil použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom. V prípade postavenia žalovaného treba akcentovať aj jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Argumentácia žalovaného v tomto smere je napokon v plnom súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa, na ktorú zjavne „zabudol“ poukázať žalobca. Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovolávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (ESD, C-464/01, vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG. Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom (alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu), je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod, a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá viera je všeobecným princípom zmluvného práva (Bundesgerichtshof, SRN, 22.12.2004, VIII ZR 91/04. Analogicky, ak žalobca v Zmluve o úvere uviedol a aj podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú na účel výkonu jeho povolania, treba chrániť dobrú vieru žalovaného a žalobcovi nepriznať právne postavenie spotrebiteľa. Medzi účastníkmi konania je sporné zachovanie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, nakoľko žaloba bola

podaná na súde dňa 28.11.2017, pričom rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 11.10.2016. Vzhľadom k uvedenému máme za to, že žalobca zmeškal lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, nakoľko nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku do 60 dní odo dňa doručenia tak ako to vyplýva z obligatórnej podmienky zákona o rozhodcovskom konaní. Žalobca vo svojom vyjadrení poukazuje, že stihol 15 dňovú lehotu v námietkach na exekúciu a podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Avšak v predmetnom prípade sa jednalo o rozhodcovské konanie v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a nie zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Na základe uvedeného nemožno aplikovať ustanovenie § 46 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa ktorého „Ak bol podaný návrh na začatie exekúcie, môže spotrebiteľ žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podať za podmienok podľa osobitného predpisu²⁸⁾ aj v exekúcii.“ K otázke udeleného poverenia žalovaný uvádza, že po doručení návrhu na vykonanie exekúcie zo strany oprávneného, súdny exekútor požiadal Okresný súd Vranov nad Topľou o udelenie poverenia, ktoré mu bolo po preskúmaní žiadosti, návrhu na vykonanie exekúcie a rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu ako exekučného titulu udelené dňa 28.9.2017 pod č. 5713075140. Z uvedeného vyplýva, že rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu bol predmetom skúmania zo strany súdu už pri rozhodovaní o udelení poverenia súdnemu exekútorovi. Súd však v tomto konaní uznal exekučný titul za súladný, a preto následne udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie a rovnako posúdil predmetný vzťah z úverovej zmluvy v zmysle obchodného zákonníka ako vzťah medzi dvomi podnikateľskými subjektami. Žalovaný poukázal aj na judikatúru Ústavného súdu SR, uznesenie Ústavného súdu SR z 23.11.2011, č. k. I. ÚS 456/2011-19, ako aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutie sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997. Žalovaný navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

12. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení z 25.10.2018 uviedla, že so žalovaným uzavrela Zmluvu o úvere ako spotrebiteľ, a nie ako podnikateľský subjekt. Miestna príslušnosť súdu bola určená podľa ustanovenia § 19 písm. d) zákona č. 160/2015 Zb. Civilného sporového poriadku - voľbou súdu, kde má spotrebiteľ bydlisko. Zmluvu o úvere neuzatvárala ako podnikateľský subjekt, a ani z obsahu zmluvy o úvere to nie je úplne zrejmé. Žiadnym spôsobom nebola žalobkyňa osobitne oboznámená zo strany žalovaného o tom, že uzatvára zmluvu o úvere ako podnikateľ, a nie ako občan. Zamestnanca žalovaného pri žiadosti o úver informovala o skutočnosti, že o úver žiada z dôvodu, že sa jej pokazila automatická práčka, ktorej oprava už nie je možná, nakoľko bola už nadmerne opotrebovaná a zastaraná. O tom, že by mala záujem požiadať o úver z dôvodu, že potrebuje získať finančné prostriedky do podnikania, sa s určitosťou pri žiadosti o úver u žalovaného nezmienila. Ani z charakteru podnikania „Sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb“ logicky nevyplýva, na čo by mohla finančný obnos vo výške 500,00 eur z poskytnutého úveru použiť v podnikaní. Do neinvestovala žiadne finančné prostriedky, nakoľko vykonávala len sprostredkovateľskú činnosť pre iné spoločnosti, pričom nenakupovala žiadny tovar, ani materiál. Konanie žalovaného, keď do zmluvy nenápadne naformuloval prehlásenie, v ktorom je uvedené, cit.. „Dlžník vyhlasuje, že na základe jeho žiadosti sú finančné prostriedky poskytnuté a použije ich výlučne na výkon podnikania“ je účelové konanie zo strany žalovaného a malo by byť považované za nekalú obchodnú praktiku. Zmluva o úvere je napísaná malým písmom a voľným okom je úplne nečitateľná. Nenápadné prehlásenie dlžníka o použití poskytnutého úveru pri podpise zmluvy si nevšimla a nebola si v žiadnom prípade vedomá toho, že žalovaný jej poskytuje podnikateľský úver. Z takto formulovanej a štruktúrovanej zmluvy, nemôže obstať tvrdenie žalovaného, že prehlásenie dlžníka, je dôkazným bremenom zaťažujúcim žalobcu, z čoho by malo plynúť, že žalobca nepreukázal spotrebiteľský charakter uzavretej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným. Ide o tzv. typovú zmluvu, napísanú drobným až nečitateľným písmom, teda zmluva vrátane všeobecných obchodných podmienok boli vopred pripravené žalovaným bez účasti druhej strany - spotrebiteľa, pričom nemala právo zásadným spôsobom do nej zasahovať, prípadne meniť jej podmienky. Žalobkyňa trvá na tom, že uzatvorila so žalovaným Zmluvu o úvere nie ako podnikateľ, ale ako fyzická osoba, a to i napriek tomu, že žalovanému pre poskytnutie úveru okrem iného pripojila aj potrebné listiny na schválenie úveru, a to Živnostenské oprávnenie a daňové priznanie. Tieto doklady k žiadosti o poskytnutie úveru však žalovanému predložila iba z dôvodu posúdenia zárobkových príjmov, čo neznamená, že zmluvu uzavrela ako podnikateľ. Žalobkyňa peňažné prostriedky použila len na osobnú potrebu a vôbec ich neinvestovala do podnikania. Súd by mal priebeh rozhodcovského konania, v ktorom bol vydaný napadnutý rozhodcovský rozsudok, posudzovať podľa právnych predpisov, účinných v čase podania žaloby na rozhodcovský súd, teda podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle predmetného zákona by mal súd posudzovať aj podmienky a dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku.

13. Žalovaný vo vyjadrení doručenom súdu 5.8.2019 uviedol, že sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom predošlých podaní, na ktorých trvá v celom rozsahu. Nakoľko žalobca vo svojom vyjadrení neuvádza žiadne ďalšie skutočnosti, žalovaný považuje svoje podania za dostačujúce.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

16. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p)úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
q)upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
r)veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
s)výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
t)informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
u)právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
v)spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w)informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
x)právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
y)názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
z)priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
aa)názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

17. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
b)zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
c)zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
d)v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
e)veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

18. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

19. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

26. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že medzi stranami sporu vznikol právny vzťah na základe uzavretej zmluvy o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou.

27. K námietke žalovaného, že žalobkyňa uzatvorila zmluvu ako podnikateľka pri výkone podnikania a zároveň k vznesenej námietke miestnej príslušnosti súd udáva, že tieto sú nedôvodné.

28. V súlade s § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd zohľadňuje aj ustálenú rozhodovaciu prax súdov a poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

29. Súd preto pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil sa k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

30. Pri pochybnostiach o obsahu zmluvy je preto potrebné uprednostniť výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, čím v danom prípade súd dospel k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku, teda žalovaného.

31. V súvislosti s uvedeným súd poukazuje na obdobný názor vyslovený v uznesení Krajského súdu Trnava z 23. 2. 2010, sp. zn. 10CoE/5/2010-46, podľa záverov ktorého: „Aj za použitia všeobecného interpretačného ustanovenia § 54 Občianskeho zákonníka týkajúceho sa spotrebiteľských zmlúv je totiž namieste pri pochybnostiach o obsahu zmlúv výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, čím treba podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku (majúcu za následok potrebu kvalifikácie úveru za tzv. iný a teda nespotebiteľský úver majúci sa takto riadiť výlučne úpravou v zmluve a Obchodnom zákonníku), čiže veriteľa.“

32. V predmetnej veci bolo z písomného vyjadrenia žalobkyne zistené, že táto síce bola podnikateľkou v čase uzavretia úverovej zmluvy, avšak úver žiadala na opravu automatickej práčky, nemala záujem získať finančné prostriedky na podnikateľské účely. Predmetom jej podnikania bola totiž sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb a do podnikania tak neinvestovala žiadne finančné prostriedky, nakoľko vykonávala len sprostredkovateľskú činnosť pre iné spoločnosti, pričom nenakupovala žiadny tovar, ani materiál.

33. Tvrdeniu žalobkyne korešponduje aj výpis z jej živnostenského registra, kde ako jediný predmet podnikania má uvedenú sprostredkovateľskú činnosť v oblasti služieb.

34. Navyiac žalobkyňa uviedla, že nenápadné prehlásenie dlžníka o použití poskytnutého úveru pri podpise zmluvy si nevšimla a nebola si v žiadnom prípade vedomá toho, že žalovaný jej poskytuje podnikateľský úver.

35. Je možné prisvedčiť žalobkyňu, že zmluva o úvere z 13.10.2015 je formulárovou zmluvou, kde údaj o tom, že sa jedná o úver na podnikateľské účely bol uvedený drobným písmom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

36. V súvislosti s vyznačením účelu poskytnutia úveru v jednotlivých zmluvných formulároch súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu Prešov z 26. mája 2011, sp. zn. 6Co 84/2011 podľa ktorého, konanie, ktorým sa presvedča, navádza alebo inak pôsobí na spotrebiteľa, s cieľom dosiahnuť, aby sa ako účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolanie alebo podnikanie, teda aby sa vyznačoval ako účel úveru, účel, ktorý nie je pravdivý, je v rozpore so smernicou č. 2005/2009 ES z 11. 5. 2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu, pretože takéto konanie možno zaradiť pod nekalú praktiku a zároveň môže napĺňať atribúty agresívnej obchodnej praktiky, čo znamená, že ak sa podstatne zhoršuje sloboda výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa, každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi.

37. Vyššie uvedené svedčí v neprospech žalovaného, ktorý už v minulosti zneužil zistenia v rámci preverovania bonity spotrebiteľa a v prípade, že tento bol živnostníkom, vyznačil do formulárovej zmluvy použitie prostriedkov úveru na účely podnikania, napriek tomu, že uvedené nezodpovedalo skutočnosti. V tomto smere súd dáva do pozornosti uznesenie Okresného súdu Prešov vo veci sp.zn. 17C 45/2011 o povinnosti žalovaného zdržať sa nekalej obchodnej praktiky pri vnucovaní účelu úveru záujemcom o úver. Za uvedených okolností možno len ťažko uveriť tomu, že úver vo výške 500,- eur mal v danom prípade žalobkyňu slúžiť na účely podnikania.

38. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/119/2017 z 05. 06. 2018: „Navyiac, ide o pomerne závažné porušenie aj tých predpisov, ktoré chránia spotrebiteľov pred nekalými obchodnými praktikami. 29. Samotná formulácia dotknutej klauzuly indikuje zrejmu štandardnú povahu tohto zmluvného ustanovenia. Pochybnosti o tom, či predsa len nejde o spotrebiteľskú zmluvu, vyplynuli z vecí, v rámci ktorých spotrebiteľia signalizovali, že sa v núdzi podrobujú neprímeraným tlakom obchodných zástupcov, aby sa vyznačil účel úveru na podnikanie bez ďalšieho len preto, že spotrebiteľ je držiteľom živnostenského listu.“

39. Samotná skutočnosť, že žalobkyňa je v zmluve označená IČO-m a len samotným vyznačením účelu úveru na podnikanie, nie je na preukázanie tvrdenia, že úver bol poskytnutý na účely podnikania, postačujúce. Ak žalovaný v konaní namietal posúdený vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľský, mal existujúcu pochybnosť odstrániť preukázaním tvrdenej okolnosti, a to spôsobom, nevzbudzujúcim dôvodnú pochybnosť o tom, že zmluva má nespotebiteľský charakter. Bezpečným preukázaním za

vyššie opísaných okolností nemôže byť len uvedenie údajov o IČO žalobkyne a uvedenie účelu, na ktorý sa úver poskytuje drobným písmom.

40. Na základe uvedeného je potrebné rezumovať, že žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy bola v pozícii fyzickej osoby, ktorá potrebovala finančné prostriedky na osobné účely a nie na výkon povolania alebo podnikania. Zo samotnej zmluvy, teda údajov v nej sa nachádzajúcich okrem identifikačného čísla žalobkyne ako živnostníka nevyplýva, že by úver mal byť poskytnutý na výkon jej podnikania. Uvedené bolo potvrdené žalobkyňou. V zmluve je iba predtlačný údaj, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Uvedené prehlásenie je súčasťou predtlačnej formulárovej zmluvy. V prípade pochybnosti, či ide o spotrebiteľskú zmluvu má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ, v danom prípade žalovaný. Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne a spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len označenie dlžníka jeho identifikačným číslom a formulárovým prehlásením - predtlačou, že prostriedky použije na účel podnikania. Tu chýba odpoveď na otázku aký konkrétny súvis s údajnou podnikateľskou činnosťou dlžníka uzavretie príslušnej zmluvy má. Preto s poukazom na interpretačné ust. § 54 Občianskeho zákonníka správne súd v pochybnostiach o obsahu zmluvy použil výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka, pričom je irelevantná právna forma zmluvy (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoSr/1/2018 z 07. 06. 2018).

41. Vzhľadom na uvedené je súd toho názoru, že aj v čase uzavretia zmluvy bola žalobkyňa spotrebiteľkou, nakoľko nebolo preukázané, že by pri uzavieraní zmluvy konala v rámci predmetu svojho povolania, ani zamestnania, či inej podnikateľskej činnosti.

42. Konajúci súd je tak miestne príslušný rozhodovať o žalobe žalobkyne ako spotrebiteľa v zmysle § 19 písm. d) CSP.

43. Predmetná zmluva je tak zároveň spotrebiteľským úverom, preto je potrebné na ňu aplikovať príslušné ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch, Zákona o ochrane spotrebiteľa, ďalej príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené nielen Smernici rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ale aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak sú pre žalobcu ako spotrebiteľa priaznivejšie a neprihliadať na tie ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľov v Občianskom zákonníku a rovnako na neprijateľné podmienky. Podľa ustanovenia §54 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je v prospech spotrebiteľa. Ak by na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalobcu ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

44. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu, založeného spotrebiteľskou zmluvou.

45. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie, je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

46. Podľa ustanovenia § 72 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 335/2014 Z.z.“), rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

47. Platnosť rozhodcovskej zmluvy súd posudzoval podľa právnych predpisov účinných v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy zo dňa 15.10.2015 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným, teda podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

48. Priebeh rozhodcovského konania, v ktorom bol vydaný napadnutý rozhodcovský rozsudok, súd posudzoval podľa právnych predpisov, účinných v čase podania žaloby na rozhodcovský súd (13.9.2016), teda podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle predmetného zákona súd posudzoval aj podmienky a dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku.

49. Podľa § 46 ods. 1, ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z., žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok bol opravený podľa § 42, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku. Ak bol podaný návrh na začatie exekúcie, môže spotrebiteľ žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podať za podmienok podľa osobitného predpisu²⁸) aj v exekúcii.

50. V zmysle dôvodovej správy k vyššie citovanému ustanoveniu udáva, že ustanovenie odseku 3 lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku fakticky predlžuje tým, že umožňuje, aby účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania predmetnú žalobu podal aj v lehote na podanie námietok proti exekúcii.

51. Podľa § 48 ods. 2 Zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení účinnom do 31.03.2017, exekútor poverený vykonaním exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa osobitného predpisu v upovedomení o začatí exekúcie poučí povinného, ktorý je spotrebiteľom, o možnosti podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa osobitného predpisu. Poučenie musí obsahovať aj vzor žaloby podľa osobitného predpisu.

52. Zákon pri spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vo vyššie citovanej úprave umožňoval spotrebiteľom podať žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní nielen v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku spotrebiteľovi, ale v prípade, ak bol vo veci výkonu rozhodcovského rozsudku podaný návrh na začatie exekúcie, mohol spotrebiteľ žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podať aj v lehote stanovenej na podanie námietok proti exekúcii (§ 46 ods. 3 Zák. č. 335/2014 Z.z.). V poznámke č. 28 k tomuto ustanoveniu je uvedený zákon č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov. Z hľadiska včasnosti podania žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku sú tieto lehoty rovnocenné. (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoR/6/2018 z 12. 09. 2018, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7CoR/1/2018 z 20. 08. 2018).

53. Žalobkyňa v danom prípade nepodala žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku v lehote podľa § 46 ods. 1 Zák. č. 335/2014 Z.z., ale podľa ods. 3 uvedeného právneho ustanovenia.

54. Exekučný poriadok účinný do 31.03.2017 v ustanovení § 48 ods. 2 ukladal exekútorovi poverenému vykonaním exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa osobitného predpisu v upovedomení o začatí exekúcie poučiť povinného, ktorý je spotrebiteľom o možnosti podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa osobitného predpisu. Poučenie muselo obsahovať aj vzor žaloby podľa osobitného predpisu.

55. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. apríla 2017, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017

sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

56. Ako vyplýva z pripojeného exekučného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 10Er/161/2017, návrh na začatie exekúcie proti žalobkyni bol podaný dňa 1.2.2017, kedy došlo k spísaniu zápisnice. Preto bolo aj v danej veci potrebné použiť neskôr zrušené ust. § 48 ods. 2 Exekučného poriadku.

57. Ako ďalej vyplýva z exekučného spisu sp.zn. 10Er/161/2017, upovedomenie u začatí exekúcie bolo žalobkyni doručené dňa 13.11.2017, žaloba podaná na súde dňa 28.11.2017, pričom námietky boli na poštovú prepravu podané 27.11.2017, teda posledný deň 14- dňovej lehoty.

58. Podľa § 50 ods. 1 veta prvá zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

59. V upovedomení o začatí exekúcie, ktoré upovedomenie je súčasťou pripojeného exekučného spisu sp.zn. 10Er/161/2017, je uvedené poučenie podľa ktorého je povinný oprávnený vzniesť u súdneho exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii a tiež z poučenia upovedomenia o začatí exekúcie, ktoré bolo doručené žalobkyni dňa 13.11.2017 vyplýva, že povinný, ktorý je spotrebiteľom, môže podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa osobitného predpisu. V prílohe je priložený vzor žaloby.

60. S účinnosťou od 01.01.2015 je v spotrebiteľských exekučných konaniach na podklade rozhodcovských rozsudkov obligatórnou náležitosťou upovedomenia o začatí exekúcie taktiež poučenie povinného o možnosti podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Podľa dikcie § 48 ods. 2 Exekučného poriadku musí poučenie upovedomenia obsahovať aj vzor žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Vzor tejto žaloby tvorí prílohu č. 3 zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom a rozhodcovskom konaní. V súvislosti s poučením je vhodné upozorniť na nesúlad prílohy č. 2 zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom a rozhodcovskom konaní. (poučenie spotrebiteľa pri iniciovaní rozhodcovského konania) s § 50 ods. 1 Exekučného poriadku v dĺžke lehoty na podanie námietok proti exekúcii, resp. v dĺžke lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku v priebehu exekučného konania. Podľa § 46 ods. 2 zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní ak bola iniciovaná exekúcia, môže spotrebiteľ podať predmetnú žalobu aj za podmienok uvedených v Exekučnom poriadku. Exekučný poriadok (§ 48 ods. 2) určuje lehotu na podanie žaloby totožnú s lehotou na podanie námietok, t.j. 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie povinnému. V poučení podľa prílohy č. 2 k zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní je však uvedená lehota 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. Keďže sa prípadná žaloba síce podáva proti oprávnenému, ale smeruje k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, povinný môže v prípade podania žaloby v pätnásty deň od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie argumentovať nesprávnym poučením zo strany orgánu, ktorého rozhodnutie napáda. Z uvedeného dôvodu je potrebné akceptovať ako včas podanú aj žalobu, podanú v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. V súvislosti s vyššie uvedeným názorom súd poukazuje na závery rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 41CoSr/6/2018 z 31. 07. 2018. Vzhľadom na vyššie uvedené potom možno konštatovať, že keď žalobkyňa podala žalobu v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia, t.j. dňa 28.11.2017, podala uvedenú žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku včas.

61. Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení účinnom ku dňu uzavretia rozhodcovskej zmluvy, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je dohoda medzi dodávateľom a spotrebiteľom o tom, že spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú zo spotrebiteľskej zmluvy alebo s touto spotrebiteľskou zmluvou súvisia, rozhodne v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní určený stály rozhodcovský súd zapísaný v zozname podľa § 18 a určený v tejto spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov zmluvných strán. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí byť písomná, obsahovo a

formálne oddelená od spotrebiteľskej zmluvy a nesmie obsahovať dojednania, ktoré nesúvisia so spotrebiteľským rozhodcovským konaním. Písomná forma spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy je zachovaná aj vtedy, ak bola uzavretá elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie jej obsahu a identifikáciu zmluvných strán, ktoré spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu uzavreli.

62. Podľa § 45 ods. 1 písm. i) a l) zákona č. 335/2014 Z.z., účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,

l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

63. Ako vyplýva z ustanovenia § 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z., ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

64. Podľa § 47 ods. 2 zákona č. 335/2014 Z.z., ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti a vo veci rozhodne opätovne stály rozhodcovský súd. Rozhodca, ktorý vydal zrušený rozhodcovský rozsudok, je z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčený a vo veci sa ustanoví nový rozhodca.

65. Dôvody, pre ktorých naplnenie možno rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľských veciach zrušiť, sú uvedené v ustanovení §45 ods. 1 Zák. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, pričom z koncepcie ustanovení upravujúcich zrušenie rozhodcovského rozsudku v §45 až §47 Zák. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vyplýva, že tieto dôvody nie sú rovnocenné, nakoľko síce ich naplnenie vedie k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, je tu však iný dôsledok v prípade, ak sa zrušuje rozhodcovský rozsudok pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy alebo z iných dôvodov.

66. V danom prípade sa žalobkyňa výslovne domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov uvedených v ustanovení § 45 ods. 1 písm. i) a písm. l) zákona č. 335/2014 Z.z., nakoľko podľa jej názoru stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu a rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

67. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku bola zmluva o spotrebiteľskom úvere. Na základe tejto zmluvy žalovaný poskytol žalobkyni spotrebiteľský úver vo výške 500 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť v 10 mesačných splátkach po 87,- eur, počnúc dňom 21.11.2015, pričom celkovo mala uhradiť sumu 870,- eur.

68. Keďže sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, je zabezpečená ochrana slabšej strany, t.j. spotrebiteľa - žalobcu aj v rozhodcovskom konaní.

69. Súd podrobil zmluvu aj kontrole v súlade s ustanoveniami zákona 129/2010 Z.z. a posudzoval či zmluva o úvere má náležitosti vyžadované vyššie citovaným zákonom, alebo je potrebné v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie kogentných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

70. S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje zákonom požadované náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona spotrebiteľských úveroch, najmä v zmluve absentuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru podľa § 9 ods. 2 písm. i) ako aj údaj o ročnej percentuálnej miere úveru podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona spotrebiteľských úveroch.

71. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že formulárová zmluva o úvere zo dňa 13.0.2015 neobsahuje obligatórne náležitosti, tak ako ich vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. i) a písm. k) zák. o

spotrebiteľských úveroch, preto je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

72. Navyiac je potrebné uviesť, že v danom prípade v závere zmluvy je drobným písmom uvedená netransparentná inkorporačná doložka v znení „Dolupodpísaný dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy, ako aj s obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy: nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.“ O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. K drobnému písmu porov. vyššie cit. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu. Neprijateľná inkorporačná doložka (uvedená drobným písmom v závere zmluvy) v danom prípade nemohla privodiť viazanosť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sa prostredníctvom nej mali stať súčasťou zmluvy. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad vo vzťahu k všetkým nárokom uplatňovaným na jej základe. Ustanovenia obsiahnuté v jednotlivých dokumentoch, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

73. Na základe vyššie uvedených skutočností je zjavné, že stály rozhodcovský súd rozhodol v danom prípade v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, čo je dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 45 ods. 1 písm. i) zákona č. 335/2014 Z.z.

74. Stály rozhodcovský súd v danom prípade neskúmal, či úverovú zmluvu žalobkyňa uzavrela ako spotrebiteľ. Stály rozhodcovský súd dospel k záveru, že medzi žalobkyňou a žalovaným vznikol zmenkový záväzkový vzťah na základe Zmenky, vyplnenej v súlade s Dohodou o vyplnení zmeniek, ktorá bola právnym titulom uplatneného nároku žalovaného v rozhodcovskom konaní.

75. Podľa § 5a ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou alebo šekom.

76. Vzhľadom na skutočnosť, že stály rozhodcovský súd nezisťoval, či skutočne v danom prípade nešlo medzi stranami sporu o vzťah spotrebiteľský a uzavrel, že medzi nimi vznikol zmenkový záväzkový vzťah na základe zmenky, hoci v čase uzavretia úverovej zmluvy už zákon vznik takéhoto vzťahu v rámci spotrebiteľskej zmluvy nepripúšťal, vychádzal stály rozhodcovský súd z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uvedené je dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 45 ods. 1 písm. l) zákona č. 335/2014 Z.z.

77. Podľa § 45 ods. 3 prvej vety zákona č. 335/2014 Z.z. súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l).

78. Z predmetného formulára úverovej zmluvy nie je jednoznačne zjavné, čo predstavuje „príslušný poplatok“ v sume 370,- eur. Možno sa iba domnievať, že sa jedná o formu úroku za úver za obdobie desiatich mesiacov, ročne by táto odplata predstavovala 444 eur (370:10 mesiacov x 12 mesiacov = 444 eur), čo je 88,80% poskytnutého úveru. Jenalo bysa teda o úver poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 88,80%.

79. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou do 1 roka v októbri 2015 činil úrok 7,10 % p.a. (nové obchody). Z toho je zjavné, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvanásťnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

80. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté

úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

81. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

82. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

83. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážností za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

84. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

85. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014.

86. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 1250,70% z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 1150,70% prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

87. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka).

88. Na základe vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že stály rozhodcovský súd priznal v danom prípade žalovanému úrok z úveru jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi a rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré odporuje dobrým

mravom, čo je dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku aj v zmysle § 45 ods. 1 písm. j) zákona č. 335/2014 Z.z.

89. Z vyššie uvedených dôvodov súd sporný rozhodcovský rozsudok zrušil.

90. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

91. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

92. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

93. Súd žalobe žalobkyne vyhovel v plnom rozsahu, preto žalobkyni patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.